

ไม่ระงับ “กลิ่นจี้หนู” ให้หมดสิ้น ... ถือไม่ได้ว่าระงับเหตุรำคาญ !

กลิ่นเหม็นจากจี้หนูและน้ำเสียจากการเลี้ยงหมูถือเป็น “เหตุรำคาญ” ตามมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ซึ่งมาตรา 26 และมาตรา 28 ตามกฎหมายฉบับเดียวกัน ได้กำหนดให้ “เจ้าพนักงานท้องถิ่น” มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันระงับเหตุรำคาญ โดยการออกคำสั่งเพื่อกำหนดวิธีการสำหรับการระงับเหตุรำคาญนั้นให้หมดสิ้นไป แต่หากเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ดำเนินการป้องกันและระงับเหตุรำคาญแล้ว แต่เหตุรำคาญนั้นยังไม่หมดสิ้นไป กรณีจะถือว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นละเลยต่อหน้าที่ หรือไม่ ?

คดีปกครองที่นำมาเล่าสู่กันฟังในวันนี้เป็นเรื่องของผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นประชาชนที่มีบ้านพักอยู่ใกล้เคียงกับบ้านที่มีการเลี้ยงหมู (ผู้ร้องสอด) ทำให้ได้รับความเดือดร้อนจากกลิ่นเหม็นของจี้หนูและน้ำเสียจากการเลี้ยงหมู จึงได้มีหนังสือร้องเรียนถึงผู้ถูกฟ้องคดี (นายกองค์การบริหารส่วนตำบล) ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อขอให้แก้ไขเหตุเดือดร้อนดังกล่าว

ผู้ถูกฟ้องคดีได้เข้าดำเนินการตรวจสอบและได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องสอดดำเนินการแก้ไขปรับปรุงสถานที่เลี้ยงหมูตามคำแนะนำหลายประการ ได้แก่ การขยายโรงเรือน การเทพื้นปูนซีเมนต์ใต้คอกหมูและปูทับด้วยสังกะสีรูปตัวยูเพื่อรองรับจี้หนูและน้ำให้ไหลลงสู่บ่อเกรอะได้สะดวก และให้ทำฝาปิดปากบ่อเกรอะเพื่อป้องกันกลิ่น ซึ่งผู้ร้องสอดได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำทุกประการ

แต่เมื่อเหตุรำคาญยังคงไม่หมดสิ้นไป ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องต่อศาลปกครองขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการระงับเหตุรำคาญที่เกิดขึ้น

หากข้อเท็จจริงเป็นไปตามคำฟ้อง จะถือได้หรือไม่ว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการระงับเหตุรำคาญเรียบร้อยแล้ว

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ย่อมมีภาระหน้าที่ในการป้องกันระงับเหตุรำคาญตลอดเวลา โดยมีอำนาจในการออกคำสั่งเพื่อป้องกันระงับเหตุรำคาญนั้นให้หมดไป

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้เข้าตรวจสอบและมีคำสั่งให้ผู้ร้องสอดปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ ซึ่งผู้ร้องสอดก็ได้ปฏิบัติตามคำแนะนำดังกล่าว แต่เมื่อได้พิจารณาสภาพสุขลักษณะของสถานที่เลี้ยงหมูที่ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปรากฏว่า การที่พื้นโรงเรือนเป็นพื้นไม้และได้คอกหมูเป็นพื้นปูนซีเมนต์และปูทับด้วยสังกะสีรูปตัวยู ได้ส่งผลให้มีจี้หนูและน้ำเสียตกค้างสะสมอยู่บนสังกะสีและบนพื้น เนื่องจากพื้นไม้และสังกะสีเป็นวัสดุที่ทำความสะอาดยาก ประกอบกับพื้นซีเมนต์มีความลาดเอียงไม่เหมาะสมทำให้น้ำและสิ่งปฏิกูลไม่สามารถไหลลงทางระบายน้ำได้โดยสะดวก นอกจากนี้ ฝาปิดบ่อเกรอะใช้แผ่นไม้หลายแผ่นติดกันปิดทับไว้ไม่สนิทซึ่งลักษณะดังกล่าวไม่สามารถป้องกันกลิ่นเหม็นจากสิ่งปฏิกูลมิให้ฟุ้งกระจายออกไปสู่ภายนอกได้ จากลักษณะดังกล่าวจึงเชื่อได้ว่าวิธีการที่ผู้ถูกฟ้องคดีกำหนดให้ผู้ร้องสอดปฏิบัติเป็นวิธีการที่ไม่สามารถป้องกันระงับเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นให้หมดสิ้นไปได้ตลอดเวลา

ดังนั้น แม้ผู้ถูกฟ้องคดีจะได้ดำเนินการระงับเหตุรำคาญแล้ว แต่ก็เป็นการดำเนินการแต่เพียงบางส่วน กรณียังคงถือว่าการละเลยต่อหน้าที่ไม่ได้ดำเนินการระงับเหตุรำคาญตามมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 โดยถูกต้องครบถ้วน จึงมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ในการระงับเหตุรำคาญให้ถูกสุขลักษณะภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ศาลปกครองมีคำพิพากษา (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 1624/2559)

คดีนี้เป็นบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการที่ดีสำหรับเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการระงับ “เหตุรำคาญ” ซึ่งจะต้องแสวงหาวิธีการต่าง ๆ โดยพิจารณาจากสภาพข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นว่าจะต้องใช้วิธีการใดที่เหมาะสมเพื่อให้เหตุรำคาญที่เกิดขึ้นนั้นถูกระงับให้หมดสิ้นไปได้ตลอดเวลา อันถือเป็น “วัตถุประสงค์” หรือ “ผลสำเร็จ” ที่กฎหมายกำหนดว่าจะต้องเกิดขึ้น ไม่ใช่เพียงแค่สั่งการตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น ดังนั้น หากกรณีใดแม้จะได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้ว แต่เหตุรำคาญก็ยังคงเกิดขึ้นอยู่ กรณีดังกล่าวย่อมต้องถือว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติครับ !

นายปกครอง
